

rød ungdom 9

Oktober

STUDIEOPPLEGG I MILITÆRSPØRSMÅL

EN REVOLUSJONÆR MILITÆR POLITIKK

side

- 4 ANTI-IMPERIALISTISKE FORSVAR ELLER IMPERIALISTISK
"FORSVAR" AV NORGE ?
KOMMUNISTENES HOLDNING TIL DET BØRGERLIGE
MILITÆRAPPARATET.
- 4 - historiske erfaringer
9 - norge og nato
11 - sovjet
13 - nøytralt, nasjonalt forsvar
13 - hva slags forsvar
15 - hva kan vi lære av chile
17 - sf's og nkp's holdning
- 20 HVORDAN SVEKKE TRUSELEN FRA DET BØRGERLIGE
MILITÆRAPPARATET
- 20 - motsigelsene i militærapparatet
21 - avslør hvem militærapparatet er rettet mot
21 - enhet soldater-arbeidere
22 - alliansepolitikken
23 - framstøt for å skape en mer pålitelig hær
- 25 ARBEIDET FOR Å BEDRE SOLDATENES FORHOLD
- 26 - interessekravene
26 - soldatenes maktmidler
28 - organisering
28 - for soldatenes interesser
30 - sikkerheten

EN REVOLUSJONÆR MILITÆRPOLITIKK

Rød Ungdoms Studieopplegg i militærspørsmålet forord

"Enhver kommunist må innprente seg den sannheten at den politiske makt ligger i geværet."

Dette sitatet fra Mao-Tsetung har gyldighet i Norge såvel som i alle andre samfunn der klassene står mot hverandre i klassekamp. Hvis vi mener alvor med at arbeiderklassen en dag skal ta makten i dette samfunnet, er det derfor ubetinget nødvendig at vi har en revolusjonær militærpolitikk.

Dette heftet er et bidrag til den videre diskusjonen om militærpolitikken blant medlemmer og sympatisører av den norske kommunistiske bevegelsen. Heftet oppsummerer også erfaringene fra interessekampen i militæret og setter dem i et videre perspektiv.

Leserne - både i og utenfor militæret - også jenter, oppfordres til å diskutere heftet og utfylle mangler og feil gjennom brev til redaksjonen eller innlegg i "Røde Fane", det teoretiske organet til AKP(ml).

Begge har adresse: Forlaget Oktober A/S
Boks 2066 - Grønerløkka

OSLO 5

redaksjonskomiteen

militærutvalget i Rød Ungdom
i samarbeid med AKP(ml)

ANTI-IMPERIALISTISK FORSVAR ELLER IMPERIALISTISK „FORSVAR” I NORGE ?

KOMMUNISTENES HOLDNING TIL DET BORGERLIGE MILITÆRAPPARATET

Hvordan er det mulig å forsvare Norge militært dersom vi blir angrepet av en fremmed stat? Kan det norske NATO-forsvaret utgjøre ryggraden i den militære motstanden? Kanskje ikke NATO-forsvaret, men dersom vi greier å komme oss ut av NATO og legger om forsvaret med større vekt på Heimevernet – vil ikke det kunne bli et effektivt nasjonalt og anti-imperialistisk forsvar? Eller kan vi stole på noen former for borgerlig militærapparat? Men hva blir da alternativet? En væpnet folkelig motstandsfront, er det overhodet realistisk?

Disse og liknende spørsmål opptar mange progressive idag. Ikke fordi krigsfaren er overhengende, men fordi det svaret vi kommer fram til vil avgjøre hva som er målsettingen med arbeidet i militæret. Skal vi konsekvent og bevisst gå inn for å svekke det borgerlige militærapparatet mest mulig, eller skal vi forsøke å omskape det, prøve å presse fram omfattende endringer, slik at det skal kunne bli et mest mulig effektivt nasjonalt forsvar?

historiske erfaringer

Denne problemstillingen er ikke ny og ukjent for den kommunistiske bevegelsen. La oss derfor først se hva vi kan lære av historien.

"Det er vanskelig for proletariatet å finne noe annet spørsmål hvor det har nådd en slik vakling og meningsforskjell blant de vesteuropeiske sosialister som i striden om den anti-militaristiske taktikken.

De prinsipielle forutsetningene for på riktig måte å kunne avgjøre dette spørsmålet har for lenge siden fullstendig blitt fastlagt og framkaller ingen meningsforskjell.

Den moderne militarismen er et resultat av kapitalismen. I begge sine former er den en "livsytring" av kapitalismen; som krigsmakt, som de kapitalistiske statene anvender ved ytre sammenstøt (militarismus nach aussen som tyskerne sier), og som et våpen i den herskende klassens hender, som tjener til å slå ned enhver (økonomisk og politisk) bevegelse av proletariatet (militarismus nach innen)."

Lenin "Den stridbare militarismen og sosialdemokratiets anti-militaristiske taktikk"

Det som har skapt vakling og usikkerhet har tradisjonelt ikke vært uenighet i vurderingen av det borgerlige militærapparatet som et våpen mot folket. Her er dokumentasjonen alt for overveldende.

Eksempler fra norsk historie:

- 1851 Arbeiderforeningene ble slått ned over hele landet. Våpenmakt ble brukt ved flere anledninger, bl.a. på Ringerike og i Trøndelag.
- 1880 Sagbruksarbeiderne i Drammen som var i streik, ble angrepet av tropper og tvunget tilbake til arbeidet. Da troppene skjøt på arbeiderne på Drammens torv, ble flere arbeidere drept og såret. (Les Per Sivle "Streik".)
- 1903 Fiskerne i Mehavn aksjonerte mot at hvalfangsten ble drevet helt inn i fjorden slik at fisket ble ødelagt. Våpenmakt ble satt inn for å stoppe aksjonen, og for å sikre kapitalinteressene i hvalfangsten.
- 1908 Militære satt inn mot streik på anlegg i Dunderlandsdalen. Engelsk kapital bak.
- 1908 Streik blant lensarbeiderne på Borregård, som var eid av det engelske selskapet Kelner Partington & co. Tropper utkommandert for å få slutt på streiken, og det klarte de.
- 1912 Maskinistene i kystfart gikk til streik. Maskinistene i marinen ble utkommandert til streikébrytertjeneste. "Arbeidstjeneste" på kysthurtigrutene.
- 1914 Ved 1.mai feiringene på Rjukan og i Kirkenes oppsto det "uroligheter" på den måten at brune elementer angrep demonstrasjonene. Dette ble så utnyttet til å sette inn soldater mot demonstrantene.
- 1918 1000 mann til Sulitjelma for å straffe "uregjerlige" elementer. Sjefen, general Ræder, uttalte i den for-

"militarismus nach innen....."

- bindelse: "Vi står overfor en meget alvorlig og bedrøvelig situasjon. Det er mektige krefter i gjære for å omstyrte et med lov bygget samfunn. Derfor har regjeringen gitt oss i oppdrag å bekjempe disse krefter. Og vi skal slå ned så det forslår".
- 1921 Garden og andre troppeavdelinger ekserserer i Oslo gater ved hver anledning som bød seg, det var da
- 1923 gjerne streiker. I 1924 ble det drevet så langt at Garden øvde maskingeværdrill i gatene og foretok razziaer på
- 1924 østkanten i forbindelse med storstreiken.
- 1927 Julussa-streiken. Tømmerfløtere i streik mot lønnsreduksjoner. Tropper sto vakt om streikebrytere.
- 1931 Menstadslaget. Forsvarsminister Quisling utkommanderer hær og marine mot arbeiderne i Skien som ikke vil godta at franske kapitalister setter inn streikebrytere i arbeidskonflikter.
- 1931 Skogsarbeiderne i Modum i streik. Soldater står vakt om streikebrytere. Etter en tid nekter soldatene å stå imot sine egne, og skogskapitalistenes planer bryter sammen.
- 1934 Randsfjordkonflikten. Skogsarbeiderne rundt Randsfjorden har sloss i fem år for retten til å organisere seg. Tungt væpnet statspolitiet og streikebrytere har prøvd å ta ut tømmeret på egen hånd, men på Jevnaker blir de stoppet av rasende folkemasser og væpna arbeidere.
- 1940 9.april. Generaler, admiraler og andre ledende offiserer deriblant kommanderende General, øverste militære sjef i Norge og hans stab og Hærens overkommando legger organisert ned motstanden mot de tyske okkupantene. All motstand er improvisert, og ryggraden i den er kampvillige menige, sivile og lavere offiserer. Store mengder av de samme offiserene lar seg under krigen mobilisere av nazistene til Arbeidstjenesten (AT) og liknende tiltak. Mange deltar i kampen mot Sovjet på østfronten (fronttjenesten).

Eksempler fra andre land:

- 1966 BELGIA Ved kullgruvene i nordøstre del av landet protesterte arbeiderne mot stengingen av gruver. Sammen med militærpolitiet ble fallskjermssoldater, trenet i Kongo, satt inn mot arbeidernes sit-down streiker og barrikader. To av gruvearbeiderne skutt ned og drept.
- 1967 HELLAS Folket førte en hard kamp for sine rettigheter. Maktthaverne så stillingen sin truet i det de risikerte å tape det kommende valget til parlamentet. Folket fikk aldri gå til valgurnene. Istedet grep hæren inn med et kupp, og ble den herskende minoritetens fremste vern mot et kjempende folk.
- 1968 FRANKRIKE Arbeiderne og studentene gikk til streiker og demonstrasjoner. Det halvmilitære opprørspolitiet CRS ble satt inn med flere tusen sårede og arresterte som følger. Da regjeringen de Gaulle så hvordan makten

"..... und militarismus nach aussen"

gled ut av hendene sine, mobiliserte den hæren rundt Paris for å støtte myndighetene. Hæren sto klar til å slå ned folkets kamp gjennom statskupp.

- 1968 USA Ved det demokratiske partiets nominasjonsmøte i Chicago ble det satt inn soldater mot folk som demonstrerte for et virkelig demokrati og mot valg-sirkuset. Hundrevis av demonstranter ble såret. Det samme skjedde ved republikanernes nominasjonsmøte i Miami.
- 1968 MEXICO Demonstrasjoner i samband med OL, mot gangsterveldet, massefattigdommen og korrupsjonen. Universitetene ble ryddet av commandosoldater og tanks. 3.oktober ble 40 demonstranter kaldblodig skutt ned og drept på "De tre kulturers plass" i Mexico City.
- 1971 POLEN Regjeringen hevet prisene på dagligvarer og mat. Folkets levekostnader steg med 20%. Arbeidere og studenter holdt protestmøter og demonstrasjoner. Myndighetene svarte med å sette inn (bl.a. russiske) tanks, helikoptere og politi. Opprøret ble kvalt i blod.
- 1971 ENGLAND Regjeringen forsøker å sette en stopper for arbeidernes streikekamper og fikk vedtatt anti-streike-lover. Store streikebølger reiste seg i protest, deriblant også havnearbeiderne. 36000 soldater ble mobilisert som streikebrytere i havnene.
- 1971 NORD-IRLAND Diskriminering av den katolske minori-
- 1972 teten. F.eks. er arbeidsløsheten betydelig større og
- 1973 boligstandarden lavere blant katolske arbeidere enn
- 1974 blant protestantiske. Hensikten med denne diskrimineringen er klar : å hindre en enhetlig arbeiderklasse, og

- dermed sikre de engelske kapitalistene fortsatt utbytting av den gamle kolonien. Etterhvert som det nord-irske folkets enhet og kampvilje vokste, ble det satt inn 4000 engelske soldater. Interneringsleirer ble bygd og fanger tortureres. Hundrevis av mennesker drept i kamper mot de engelske leiesoldatene. I januar 1972 (bloody sunday) gikk fallskjermjegere til angrep på en fredelig demonstrasjon. 13 mennesker ble drept.
- 1973 CHILE Den "demokratiske" chilenske hæren lager statskupp og knuser Folkefronten og Allendes regjering. Tusenvis myrdet.
- 1973 URUGUAY Militærkupp 27.juni.1.desember erklærte Uruguays president Bordaberry at 14 politiske partier og studentorganisasjoner var oppløst, blant dem Sosialistpartiet og Det Revolusjonære Kommunistiske Parti. Tidligere har regimet oppløst nasjonalforsamlingen og landets LO, CNT. Mange fagforeningsfolk og medlemmer av politiske partier på venstresida arrestert. Hæren fikk våpenhjelp i store mengder fra Brasil like etter kuppet. Videre løfter om kreditter og investeringer i stor målestokk.

I Norge har det i tiden 1971-1973 vært avholdt minst tre NATO-øvelser som har vært rettet mot arbeidere, studenter og NATO-motstandere (Good Heart, Strong Express og Wintex-73).

Det som har framkalt vaklingen har vært spørsmålet: Hvordan skal arbeiderklassen svekke trusselen fra det borgerlige militærapparatet, uten samtidig å legge landet åpent for aggressive krigsmakter? For mange sosialdemokrater har dette fortonet seg som en uløselig motsigelse, og de har da ofte valgt å droppe den revolusjonære militærpolitikken til fordel for "fedrelandsforsvaret". I samme artikkel som Lenin-sitatet tidligere i avsnittet er hentet, oppsummerer Lenin en del av de uttalelsene som ble ført fram for dette synet:

"På spørsmål om hvordan sosialdemokratene skulle forholde seg hvis det ble erklært krig, holdt flertallet av de tyske sosialdemokratene, ledet av Bebel og Vollmer, fast på synspunktet at sosialdemokrater må forsvare sitt land mot aggresjon, og at de er nødt til å ta del i en "defensiv" krig. Denne innstillingen førte Vollmer til å erklære i Stuttgart at "all vår kjærlighet til menneskeheten kan ikke forhindre oss fra å være gode tyskere", mens den sosialdemokratiske delegaten Noske erklærte i Riksdagen at i tilfellet en krig mot Tyskland "vil ikke sosialdemokratene bli hengende etter de borgerlige partiene, men vil legge rifla til skulderen". Fra dette behøvde bare Noske ta et skritt til for å erklære at "vi ønsker Tyskland til å være så sterkt militært rustet som mulig".

De tyske sosialdemokratene havnet altså på et standpunkt hvor de ikke bare støttet, men tok aktiv del i den tyske opprustningen til 1.verdenskrigen. Når dette kunne skje, skyldes det blant annet at de stilte spørsmålet feil. De forsøkte å løse de militærpolitiske spørsmålene ut fra det abstrakte begrepet "fedrelandsforsvar", men uten å foreta en konkret analyse av hvilken klasse som hadde den politiske og militære makten i Tyskland, og hva slags militærpolitikk

denne klassen førte.

"Krig er fortsettelsen av politikken med andre midler". Dette sitatet av Clausewitz har vært flittig brukt av marxister for å påvise nødvendigheten av en konkret analyse av en hvilken som helst krig. Først en slik analyse kan avgjøre hva som er en virkelig patriotisme fra arbeiderklassens side. Mao Tsetung gir et eksempel på dette i artikkelen "Kinas Kommunistiske Partis plass i den nasjonale krigen":

"Kan kommunistene som internasjonallister samtidig også være patrioter? Vi mener at de ikke bare kan, men at de også må være det. Det konkrete innholdet i patriotismen bestemmes av de historiske vilkår. Det finnes en "patriotisme" hos de japanske aggressorer og en Hitlers "patriotisme", og det finnes en patriotisme som vår. Kommunistene må gå energisk imot en "patriotisme" av de japanske aggressorer og Hitlers type. De japanske og tyske kommunistene er defaitister i de krigene som deres land fører. Når de av alle krefter går inn for at de japanske aggressorer og Hitlers kriger skal ende med nederlag, så er det i samsvar med både det japanske og tyske folkets interesser. Jo fullstendigere dette nederlag blir, dess bedre er det. Nettopp slik må de japanske og tyske kommunistene stille seg, og det gjør de da også, for de krigene som de japanske aggressorene og Hitler fører, skader ikke bare folkene i verden ellers, men også folkene i deres eget land. Anderledes i Kina. Kina er offer for aggresjon. Derfor må de kinesiske kommunistene forene patriotisme med internasjonallisme. Vi er internasjonallister og samtidig patrioter. Vår parole er: Kjemp for å forsvare fedrelandet mot aggressorene."

Kommunistene vil alltid støtte rettferdige kriger. Når vi vurderer om en krig er rettferdig eller ikke, må spørsmålet "hvem undertrykker hvem" være det sentrale. For kommunistene vil alltid være patrioter og forsvare sitt folk mot undertrykking. Samtidig vil vi være internasjonallister og støtte undertryktes kamp verden over.

Ser vi på det som begynte som en militær offensiv fra Egypts og Syrias side mot Israel i oktober 1973, vil vår stilling være helt klar: Det er staten Israels aggressive og ekspansjonistiske politikk som er årsaken, ikke "hvem skjøt først". Egypt og Syrias kriger for å gjenerobre sitt eget land er absolutt rettferdige.

Å snakke om et "defensivt" forsvar for fedrelandet, når den herskende klassen i landet fører en aggressiv imperialist-politikk, er meningsløst. Imperialiststater begrunner sine kriger med at de forsvaret landets interesser, men for kommunistene har spørsmålet om hva som er en rettferdig krig og en nødvendig krig, hva som forsvaret folkets interesser, aldri vært et spørsmål om vakre ord eller "hvem slo først", men om hvem som undertrykker og hvem som er undertrykt.

norge og nato

Hva kan vi her i Norge lære av dette? Norge er med i den imperialistiske alliansen NATO. Gjennom NATOs militærapparat forsvaret det norske monopolborgerskapet sammen med de amerikanske og vest-tyske imperialistene sine interesser i Norge – mot det

norske folket. Men også mot det som er den farligste konkurrerende imperialist – Sovjet.

Den anti-imperialistiske kampen, kampen for å forsvare den norske sjølnåderetten er derfor i dag først og fremst rettet mot de to statene som mest systematisk undergraver den – USA og Vest-Tyskland. Om denne kampen vil slå over i åpen, væpnet konfrontasjon avhenger av flere faktorer. Vi skal her trekke fram noen av de viktigste:

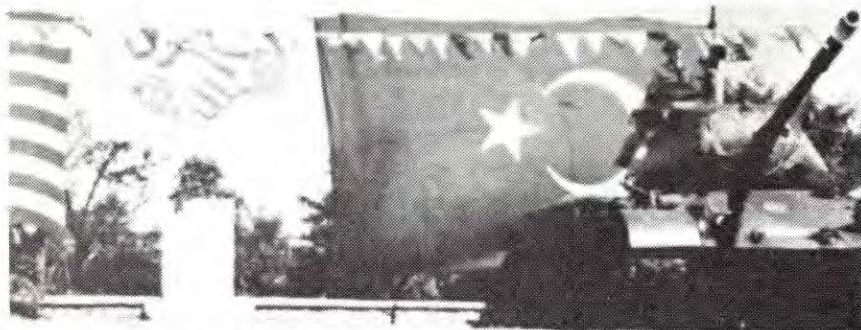
På den ene siden muligheten for at det norske folket følger opp tolkeavstemmingens avvisning av norsk EEC-medlemskap, og svekker imperialistenes interesser og innflytelse gjennom vanlige politiske midler.

På den andre siden at USA og Vest-Tyskland får et stadig mer desperat behov for de ressurser, markeder og militærstrategiske posisjoner som Norge og andre land byr på, og tar i bruk våpenmakt for å sikre seg disse.

USA har drevet slike kriger lenge. Mindre kjent er imidlertid EECs voldsomme opptopping i Afrika de siste årene. Et av brennpunktene sine har denne opptoppingen fått med den brutale franske kolonikrigen i Tchad. En slik utvikling kan bare forstås på bakgrunn av at EEC er vokst fram som en egen økonomisk og militær maktblokk. Og dette har skjedd innenfor NATO. Militært viser det seg bl.a. i den såkalte EURO-gruppen, som består av de europeiske landene i NATO. Siden 1972 har EURO-gruppen blitt kjørt fram av Vest-Tyskland og Frankrike som begynnelsen til den nye "Europahæren". Den har et selvstendig budsjett uavhengig av NATO, og har som første målsetting å styrke europeisk våpenindustri og europeisk luftvern.

USA prøver selvsagt å holde på sin dominans i Europa, men møter mindre og mindre "forståelse" fra EEC. Om motsigelsene vil få karakter av åpen innbyrdes strid, eller om USA går med på å oppgi sin militære lederposisjon i Europa mot f.eks. å få økonomisk støtte fra EEC-ledelsen, er det ennå for tidlig å si noe om. Men Norges spesielle stilling, med sterk amerikansk monopolkapital i landet, og sterk amerikansk innflytelse i militærapparatet, gjør det ikke umulig at vi kan bli et brennpunkt for disse motsigelsene.

Selv om vi ikke står overfor en umiddelbar krigstrussel, er

USA's våpenhjelp for å sikre "friheten og demokratiet", denne gangen til fascist-diktaturet og NATO-landet Tyrkia.

det lett å se at disse faktorene – voksende anti-imperialisme blant befolkningen, desperasjon og innbyrdes motsigelser mellom imperialistene – er forhold som stadig gjør seg sterkere gjeldende. Gigantiske oljefunn på Svalbard, med den politiske uklarheten som hersker om dette området og den ressurskrise som USA og Vest-Tyskland befinner seg i, ville f.eks. være en situasjon som kunne frambringe drastiske endringer i de politiske forholdene.

Med et minimum av kjennskap til det norske forsvarets avhengighet av USA og Vest-Tyskland, vil det være klart for alle at i en slik krisesituasjon ville ikke forsvarer være det norske folket til noen særlig hjelp. Det er nok å peke på den nære forbindelsen mellom officerskorpset og USA. Alle krigsskolene har sine kadetter på kurs der, flygere, teknisk personell og instruktører har større eller mindre deler av utdannelsen i USA/Canada.

Åpenlys desertering til fienden fra store deler av officerskorpset, eller fullstendig kampudyktighet, vil helt nøkternt sett være det vi måtte være forberedt på.

Nettopp hvis angrepet kommer fra den kanten, er det derfor lettest å se at en væpnet folkelig motstandsfront må være ryggraden i et militært forsvar av landet. Politisk mobilisering må danne grunnlaget for en slik motstandsfront, og det vil gi den en styrke som på lang sikt oppveier at den militære slagkraften i begynnelsen vil være relativt svak.

sovjet

Men hva med russerne? Sovjets stilling kjennetegnes blant annet ved at de i Norge som i Vest-Europa forøvrig, har liten politisk innflytelse, og en desto mye større militærmakt som opererer svært aktivt. På den andre siden er Sovjet idag interessert i relativt rolige og ordnede forhold til de konkurrerende stormaktene USA og EEC i Europa (jfr. all-europeisk sikkerhetsordning), for å kunne konsentrere seg om kampen mot Kina og konkurransen om hegemoniet i Asia og Afrika (mot USA og EEC). Sovjet kan ikke risikere militære engasjementer på flere fronter samtidig. Videre står ikke Sovjet foran samme kortsiktige ressursmangel som USA og Vest-Tyskland. Men alt slikt kan ganske raskt endres, og det ville være naivt å se bort fra den trussel en aggressiv imperialist-stat som Sovjet representerer "fordi den engang tross alt har vært sosialistisk".

Hvilken karakter har det sovjetiske styret idag? Følgende karakteristikk er hentet fra Chou En-lais rapport til det Kinesiske Kommunistpartiets kongress, 24. august 1973:

"I løpet av de to siste tiårene har den revisjonistiske herskerklikken i Sovjet, fra Krustsjov til Bresjnev, latt et sosialistisk land forfalle til et sosialimperialistisk land. På det indre plan har de gjeninnført kapitalismen, de har påtvunget et fascistisk diktatur og gjort folket av alle nasjonaliteter til slaver, og på den måten utdypet de politiske og økonomiske motsigelsene så vel som motsigelsene mellom nasjonalitetene. Uttennikspolitisk har sosialimperialismen invadert og okkupert Tsjekkoslovakia, marsjert opp store tropestyrker langs den kinesiske grensen, sendt tropper til den Mongolske Folkerepublikken, gitt støtte til den forræderske Lon Nol-klikken,

undertrykt det polske arbeideropprøret, intervenert i Egypt slik at de sovjetiske eksperter ble utvist, sønderlemmet Pakistan og utført undergraving i mange asiatiske og afrikanske land. Denne listen av kjennsgjeringer har grundig avslørt dens heslige trekk som en ny tsar, og dens reaksjonære natur, "sosialisme i ord, imperialisme i handling".

Vi mener at denne karakteristikken av Sovjet er fullt ut dekkende. Det betyr at trusselen fra russisk imperialisme mot det norske folket idag og i framtida må vurderes som like reell som fra andre imperialistmakter. Det finnes idag også tegn som tyder på en begynnende sovjetisk militær opptrapping i Europa. Enheten mellom imperialistmaktene er relativ, og motsigelsene kan relativt raskt endre karakter til f.eks. væpnet konfrontasjon.

Men hvis nå Sovjet angrep i Nord-Norge, ville NATO-forsvaret da tjene det norske folkets interesser?

For imperialistene ville en slik krig utelukkende være en krig om ressurstilganger, strategiske posisjoner o.l., hvor begreper som defensiv og rettferdig ville være like meningsløse som når en slave-eier med 100 slaver går til angrep på en slave-eier med 200 slaver, for å få en ny og mer "rettferdig" fordeling av slaven.

Den norske hærens oppgave i en krig mot Sovjet er i hovedsak å holde flyplassene åpne for "alliert hjelp". I Nord-Norge er derfor de stående avdelingene konsentrert rundt flyplassene Bodø, Andenes, Bardufoss, Banak og Høybukta. Med den nåværende organisering, utrustning og utdanning har det norske forsvaret ingen muligheter for å spille en ledende rolle ved et angrep fra Sovjet, men er totalt avhengige av sine "allierte". Taktisk sett ved at viktige elementer som hele det sentrale kontroll- og varslingssystemet, NIKE-bataljonen, Starfighter-skvadronen i Bodø (Norges eneste allværs-jagere) + deler av marinen allerede i fredstid er underlagt direkte NATO-kommando. Dette betyr blant annet at alt vesentlig luftvern i Norge som vil ha noen effekt ved en invasjon luftveien, kontrolleres

"Sosialisme i ord, imperialisme i handling" Sovjetiske soldater under invasjonen i Tsjekkoslovakia.

av USA. I tillegg er det mobile norske luftvernartilleriet som f.eks. kan følge en infanteriavdeling, meget svakt, både kvalitativt og kvantitativt. I Brig.N finnes det bare ett "lett luftvernartilleribatteri". I praksis betyr dette at en infanteriavdelings forsvar mot fallskjerm-soldater først med effekt vil kunne settes igang etter at soldatene har forlatt flyet. Forsyningsmessig er viktige våpen som fly, tyngre felt-artilleri og panservåpen avhengig av reservedelsforsyninger fra USA, Canada og Vest-Tyskland

For NATO-imperialistene ville krigens målsetting være å beholde kontrollen over viktige olje-og mineralforekomster og den strategisk sett viktige nordflanken. Om de ville gi slipp på disse for å inngå kompromisser av ulik art, ville avgjøres av hvor sterkt Sovjet sto militært, hva slags byttehandel man kunne håpe på ved et forhandlingsbord etc. Men hensynet til det norske folkets interesser ville neppe spille særlig stor rolle. Og skulle vi nordmenn selv forlange kontrollen over våre ressurser, forlange at militærapparatet forsvarte folket og ikke brukte det som kanonføde – da ville vi ikke ha NATO som "venn og forsvarer" men som dødsfiende. Unntakslovene og eksemplet fra Hellas viser oss at de midlene NATO ville bruke i en slik situasjon ikke ville ligge noe etter de midlene "våre venner" i øst benytter seg av.

nøytralt, nasjonalt forsvar

Men, vil kanskje noen si, kan det ikke tenkes at det er mulig å foreta omfattende endringer av forsvaret? Vil ikke den voksende anti-imperialistiske motstanden og motsigelsen mellom USA og EEC gi oss en sjanse til å rive oss løs fra NATO-alliansen? Jo, vi tror ikke dette er umulig, og vi vil arbeide så aktivt som mulig for å få det til. Det er ikke utenkelig at det norske folket under en slags folkefront-regjering vil kunne presse monopolborgerskapet til å svekke sine militære imperialist-allianser, kanskje også til å gå med på en omfattende omorganisering av forsvaret. Men vi vil aldri kunne presse monopolborgerskapet til å bli anti-imperialistisk eller til å skifte ut offiserskorpset i det militærapparatet som trykker dets posisjon som herskende klasse. Å tro dette, vil være det samme som å tro at vi kunne stemme oss ut av imperialismen.

Derfor er det utelukkende egnet til å spre illusjoner når man snakker om å få et nasjonalt gerilja -eller Heimevernsforsvar så lenge monopolborgerskapet har makten i dette landet.

"Proletariatet tar sin stilling til armeen etter den klasse og den politikk som armeen er et verktøy for. Det er ikke vedkommende lands hærordning eller armeens organisasjon som er avgjørende, men om den i følge sin politiske rolle er en imperialistisk, nasjonal eller proletær arme."

Sitat fra "Den kommunistiske Internasjonales 6.verdenskongress' politiske teser og beslutninger om kampen mot krigsfarer", 1928.

hva slags forsvar ?

Ryggraden i et militært forsvar av Norge vil etter vår mening være envæpnet folkelig motstandsfront, uavhengig av det

nåværende militærapparat, uavhengig av imperialistalliansers diktat og uavhengig av et reaksjonært offiserskorps. Gjennom denne motstandsfronten vil kommunistene med våpen i hånd aktivt bekjempe enhver væpnet trussel mot det norske folket, enten den kommer fra Sovjet, USA eller Vest-Tyskland.

Dette betyr ikke at kommunister ved et eventuelt krigsutbrudd ikke vil delta i de regulære troppestyrkene. Det vil vi, for å gjøre det beste ut av de mulighetene som måtte by seg: agitere for mest mulig aktiv motstand, forsøke å isolere desertører blant offiserene osv. Men å basere forsvaret av det norske folks interesser på dette militærapparatet mener vi ville være en skjebningsvanger feilvurdering.

Blant annet vil eksempelet i neste avsnitt vise at det er offiserskorpset som redskap for monopolborgerskapet som er det grunnleggende trekket ved militærapparatet i land med monopolkapitalisme. Svekking og seinere ødelegging av dette offiserskorpset må derfor være den viktigste målsettingen for alle endringer av hærordninger o.l. som vi kan bli i stand til å presse gjennom under kapitalismen. Offiserskorpsets styrke vil være av avgjørende betydning for monopolkapitalen i en revolusjonær situasjon, og det er oss - de progressive i Norge - som vil bli dets første mål.

Arne Kielland (SF) har gjort seg til ivrig talsmann for omlegging av det norske forsvaret til et geriljapregt heimvernsforvar, uten overhodet å gå inn på dette grunnleggende spørsmål (I boka Norsk gerilja og sivilmotstand).

NKP omgår problemet fullstendig i sitt program: "Når NKP slår fast at det er mulig med en fredelig vei til sosialismen og går inn for en slik vei, er det ikke fordi vi venter ettergivenhet fra storborgerskapets side, det er fordi det nå kan skapes en veldig overvekt av folkets krefter over monopolkapitalens (s 47).....Arbeiderklassen vil bruke metoder som tar sikte på overbevisning (s 50)", (program for NKP, 1972)

Sosialdemokratiet tok i 30-åra utgangspunktet i ønsket om å få et så billig militærapparat som mulig, og i mangel av militærpolitikk fikk denne nedskjæringen skje på offiserenes premisser. Resultatet i 1940, etter 5 år med "arbeiderstyre" var at offiserskorpsets klassesamensetning og rekruttering ikke hadde endret seg, siden 1930. Det var like nært knyttet til monopolborgerskapet som tidligere, hvilket selvsagt også var den dypere årsak til kampuviljen mot tyskerne. Synet på offiserskorpset som først og fremst dyre og pengesløsende og ikke først og fremst som et redskap for monopolborgerskapet gikk dessverre ikke i graven med Arbeiderpartiets pasifisme i 1940, men finner aktive talsmenn innenfor SV idag (Kielland, Hølmekabb bl a).

Vi vil gjøre alt som står i vår makt for å svekke imperialistalliansene, for å desentralisere forsvaret, for å kreve demokratisering på alle områder i forsvaret. Dette gjør vi imidlertid ikke ut fra illusjoner om at vi kan omforme forsvaret til å bli et demokratisk og effektivt nasjonalt forsvar. Det borgerlige militærapparatet vil uansett reformer være rettet mot folket og være ubrukelig som rygggrad i et anti-imperialistisk forsvar av folkets interesser. Men det vil ha vanskeligere for å fungere reaksjonært, det vil gi de progressive lettere spillerom - kort sagt: Det vil være et svakere redskap for monopolborgerskapet - som en del av staten.

hva kan vi lære av chile?

Revisjonister og venstresosialdemokrater i Norge har et høyst uklart forhold til grunnleggende trekk ved analysen av monopol-kapitalens herredømme, og utfra det har de stilt opp teorien om den "fredelige" veien til sosialismen. NKP's søsterparti i Chile, PC gikk sammen med sosialistpartiet i spissen for denne teorien. Analysen var som følger:

For det første hadde den chilenske krigsmakten "demokratiske" tradisjoner ved ikke å blande seg inn i politikken. For det andre ville ethvert forsøk fra reaksjonære offiserers side på kupp, resultere i at militærmakten ble splittet opp. Riktignok var revisjonistene og sosialistpartiet litt uenige om hvor splitten ville gå, men hovedsaken var at de begge tok som gitt at en slik splitt ville oppstå innenfor militærapparatet. Og herfra var det bare et lite skritt til å slå fast at det ikke ville bli nødvendig med væpning av folket. Det som var nødvendig var å bare væpne en liten del av partiet, som i en kupp situasjon kunne gripe inn som politiske hjelpe/rettledningskadre for de delene av hæren som ifølge teorien ville splitte ut mot militærledelsen. Forutsetningen for å slå ned det ventede kuppet, var altså at progressive i hæren selv skulle være ryggraden, men ledet av væpna partikadre. Derfor utviklet disse partiene også et halvmilitært apparat som skulle tre i virksomhet når kuppet kom. Men når kuppet endelig kom, viste det seg at kartet ikke stemte, soldatene adlød sine offiserer, offiserene adlød monopolborgerskapet og militærledelsen. Det halvmilitære apparatet trådte nok delvis i virksomhet, men forutsetningen, deserterende soldater, eksisterte desverre bare i teorien.

Motstanden mot kuppet ble derfor bare sporadisk og tilfeldig. Ingen plan - felles linjer - felles ledelse. Altså: Revisjonistene og sosialistpartiet hadde en gal analyse av det borgerlige militærapparatet og utledet av den en feilaktig militærpolitikk.

En av sine viktigste forutsetninger hadde denne politikken i illusjonen om den "demokratiske" hæren. Allendes folkefront (hvor de to største partiene var revisjonist- og sosialistpartiet) hadde som kjent som hovedtese å "overta" staten uten å behøve å knuse hverken staten eller statens vokter, hæren. Politikken overfor hæren fikk derfor som målsetting å prøve å trekke den over på folkefrontens side, eller å prøve å splitte den opp, gjøre den "nøytral", "ufarlig".

Allerede fra valget i 1970 da folkefronten vant, begynte Allendes sjarmoffensiv overfor offiserskorpset. På tross av at grunnloven åpnet for at presidenten kunne avskjedige hærledelsen, "avsto" Allende fra det. Samtidig ble offiserene gitt svære økonomiske privilegier i form av lønn, spesielle boligkvarterer o.l. På toppen av dette satte Allende også igang store nyanskaffelser av utstyr til hæren. Denne politikken skapte grunnlaget for at hæren og militærledelsen lå lavt i vannet fram til høsten -72. Fra dette tidspunktet endret situasjonen seg i Chile. Allendes stat klarte ikke lenger å utsette svære indre problemer i økonomien, resultatet var en stadig mer skjerpet politisk situasjon utover i 1973. Fra høsten -72 væpnet fascistene seg og tendenser til folkevæpning gjorde seg gjeldende som svar. I denne situasjonen måtte folkefronten velge mellom å støtte seg på folket eller hærledelsen, og den valgte det siste. Generaler ble tatt inn i regjeringen, og folkefronten godtok kravet deres om å avvæpne massene.

Fra våren -73 begynte planleggingen av kuppet. Fra denne

tiden begynte intense øvelsesopplegg som i formen var rettet mot høyre/venstre kupp. Parallellt med øvelsene skjedde en stadig omplussing av soldater og offiserer. Tilhengere av folkefronten og andre progressive ble satt på isolerte og ikke-operative jobber.

I slutten av juni ble hærens "lojalitet" demonstrert på en overbevisende måte : Fem panservogner, 200 soldater og fire offiserer omringet presidentpalasset om morgenen den 29 juni og krevde at Allende måtte gå av. Kort tid etter rykket imidlertid hæren inn i byen og "kuppforsøket" var over. Allende holdt en lang og varm takketale til militærledelsen gjennom radio og fjernsyn, hvor han roste deres "demokratiske sinnelag".

Den falske trygghetsfølelsen som dette narrespillet skapte, var nødvendig for å få vedtatt våpenkontroll-loven kort tid etter. Nå oppnådde høyrekreftene at til og med Allende agiterte varmt for loven. Det var ikke noe behov for at private personer skulle ha våpen, hæren ville ta grep om fascistene hvis de prøvde seg. I tillegg hadde "panservognopprøret" gitt militærledelsen en førsteklases innføring i venstresidas organisasjon og styrke, deres reaksjoner på kupp, og allmene kamperedskap.

Med bakgrunn i loven satte hæren i gang razziaer etter progressive (som de også hadde fått domsmyndighet over) samtidig som de utvidet øvelsesopplegget til å gjelde avsperring av bydeler, veier, sentrale institusjoner o.s.v.

Våpenkontroll-loven ble et av de siste vedtakene parlamentet gjorde, stemningen i folket utover sommeren avspeilet tydelig at nasjonen var i oppløsning. Kravene var: Steng parlamentet! Væpna kamp! Allendes svar: Chiles vei er fredelig.

I midten av august innførte Allende og hærledelsen (som på dette tidspunktet for en stor del satt i regjeringen) unntakstilstand med sterk støtte fra revisjonistpartiet. Begrunnelsen var "den store faren for høyrekupp".

Det lyktes ikke, delvis på grunn av sterk motstand fra revisjonistpartiet, å få den helt opphevet. Overgangen til september skjedde derfor i en situasjon der Allende satt som sjef for en regjering av generaler som regjerte ved kjelp av en hær og et politi med utvidete fullmakter. Den 10. september skjedde tre ting: Marinen stakk til sjøs for en ti-dagers samøvelse med US NAVY. Alle pustet lettet ut, ikke noe kupp på ti dager i hvert fall. Om kvelden var generalene i presidentpalasset og fornyet sin troskapsed til regjeringen. Om natten vendte marinen i all stilhet tilbake til Valparaiso. Morgenen etter rullet stridsvognene, kuppet var et faktum.

Altså: Militærkuppet kom som en naturlig slutføring av at monopolborgerskapet lykkes i å underminere folkefronten økonomisk, politisk og militært. Istedenfor å knuse borgerskapets stat gjennom væpning av hele folket for så å bygge opp en proletarisk stat, valgte Allende ved hver eneste korsvei etter 1970 å støtte seg stadig sterkere på generalene for å sikre den "fredelige" veien.

For folket i Chile har dette "fredelige eksperimentet" vist seg å ende i en tragedie. Men både for dem og for oss bør det bli noe mer, nemlig en lærdom for framtida. Revolusjonen er massenes krig, ikke en oppgave for en væpna elite. Sosialisme vil det ikke kunne bli før den borgerlige krigsmakten og dermed staten er knust militært.

sf's og nkp's holdning

En av de viktigste motsigelsene i den ideologiske kampen på venstresida er spørsmålet om nødvendigheten av den væpnede revolusjonen. Marxist-leninistene har også fra grupper i SV blitt stemplet som "voldsromantikere" fordi vi konsekvent har avvist NKP's "fredelige vei til sosialismen" og andre teorier (som f.eks. ikkevolds-teori og parlamentarismen) som illusjonsmakeri.

Kontrarevolusjonens virksomhet i Chile har stilt dette spørsmålet skarpt. USA-imperialismen og den hjemlige reaksjonen brukte vold og våpen mot folket, i en grad som ville vært de tyske nazistene verdig, og feide spørsmålet om ikke-vold o.s.v. ut av diskusjonen med en brutal hånd. Fører det da til at disse teoriene talsmenn i Norge endrer sine teorier?

Foreløpig har vi sett liten bevegelse på dette området. Mens Chile før kuppet ble kommentert som regelen, er det etter kuppet blitt til unntaket ... foreløpig med bakgrunn i samme forklaringsmodell. Men hvis teorien skal veilede til handling, kamp så blir dette en fullstendig meningsløshet, det finnes ikke flere alternative virkeligheter.

Opp mot dette teoretiske tankespinnets stiller vi den revolusjonære teorien, som ikke bare forklarer virkeligheten men også gir konkrete anvisninger:

"Sosialdemokratene må tenke på fremtiden med fantasi. Ja, i fantasien ser jeg den dag da sosialdemokratene ender opp med flertallet i Stortinget. Hva vil da skje om vi ikke har skytterlagene? Kapitalistene vil ikke frivillig oppgi sine gamle rettigheter når vi opphever privatkapitalismen. Deres siste krampe-trekninger vil være deres leide horder i kamp mot folkevæpningen. Og overfor de fremmede kapitalister som også har erhvervet seg rettigheter i landet, må et sosialdemokratisk stortingsflertall også bruke folkevæpningen."

Chr.H. Knudsen, nestformann i AP, i begrunnelsen for posten om folkevæpning som sto på AP's program 1890-1905. Uttalelsen er hentet fra Knudsens tale på landsmøtet i 1905.

Hvilken analyse har NKP av dette spørsmålet? Vi siterer fra partiprogrammet, 3.utg. 1972, s.46:

"De internasjonale forhold er vesentlig gunstigere for arbeiderbevegelsen idag enn tidligere, da borgerskapet fikk stor hjelp utenfra når arbeiderklassen reiste seg for å kreve sin rett. Nå er ikke lenger dette så lett. Den sosialistiske verden er idag sterkere enn imperialismen. Imperialistene vil derfor betenke seg på militær innblanding for å knuse en folkereising."

Hvor åpenbart feilaktig denne analysen er, har ikke minst den amerikanske militærmakta vist gang på gang etter krigen. På tross av 20 års Vietnam-krig, har denne passusen fått stå uendret helt fram til høsten -73. Men ikke engang Chile-kuppet var tilstrekkelig til å endre politikken. Sentralstyret i NKP vedtok, -

knappt en uke etter at kuppet i Chile var et faktum, følgende enstemmige programforslag til landsmøtet:

"I flere av de land der arbeiderklassen hittil har erobret makten har dens styre hatt en skarp form. De historiske forhold og den internasjonale situasjon har ført til dette. Vilåårene for arbeiderklassens makt vil under forutsetning av en slik utviklingsvei som er skissert i dette program, bli gunstigere. Den folkeallianse som NKP målbevisst arbeider for å skape, vil gi stor nok overvekt for arbeiderklassen og dens forbundsfeller til å holde de antidemokratiske kreftene i sjakk uten anvendelse av væpnet makt." (s.18)

Og så ordet over til SF. Sitatene er hentet fra SF's nye brosjyre "En Sosialistisk Forsvarspolitik, Sosialistisk Framtid nr.6". Verdt å merke seg er at også dette heftet er utgitt etter Chile-kuppet.

"Våre politiske motstandere framstiller det av og til slik at sosialistene nå har tenkt å bruke militære midler for å styrte kapitalismen og opprette en sosialistisk stat. Det er en fullstendig forvrengning av vårt syn på hvordan sosialismen kan seire" (s.39)

"Troen på at offiserskorps og USA-NATO vil gå til kupp mot en folkelig reisning i Norge, bygger på forestillingen om at det for det første er mulig å få til en slik folkereisning isolert i Norge, og for det andre at imperialismen er i stand til å trenge inn i et slikt Norge under frigjøring. Men er det ikke mer tenkelig at en slik folkelig reisning i Norge vil være en del av et bredt politisk og sosialt oppbrudd i flere framskredne kapitalistiske land, land som grunnleggende felles økonomiske drivkrefter. Vil ikke såvel oppbruddet i seg sjøl, som solidariteten mellom oppbryterne, forhindre imperialistene i et slikt framstøt?" (s.41)

70 år er gått mellom disse uttalelsene, 70 år med imperialism, revolusjonære folkereisninger, kontrarevolusjoner og fascisme. Men også med nye proletariske diktaturstater. Og det Holterman Knudsen uttalte i 1905, har vist seg å slå til gang på gang i alle disse årene. Nasjonale og internasjonale storkapitalister har myrdet og drept folkemasser og progressive politikere verden over, uten hemninger der hvor de har kunnet valse fram uten å bli møtt med væpna motstand fra folkemassene. Og overalt har leiemorderene deres vært "nasjonale" og "internasjonale" offiserer. Og langt fra har dette avtatt, som NKP sier fordi "sosialismen er sterkere enn imperialismen". Dette er mulig å få til bare hvis en betrakter Sovjet som en sosialistisk stat, men Sovjet har såvisst ikke forhindret invasjon, de har såmen sjøl iverksatt dem. Og om SF fortsatt mener at "solidariteten mellom utbryterne" skal hindre invasjon og imperialistangrep, hva da med Chile?

Å mangle politisk linje i militærspørsmålet kan vise seg å være farligere enn på mange andre områder. Det er ikke særlig vanskelig å peke på de store motsigelsene i militærpolitikken hos SF, NKP og andre grupper i SV. Skarpt blir det stilt i det mest grunnleggende, offiserskorpsets og militærapparatets rolle som kjernen i staten, og i spørsmålet om den væpna revolusjonen.

Idag vet vi at både offiserskorpslet og store deler av den

sivile administrasjonen i Norge i de seineste åra flere ganger har ~~har~~ avholdt militære øvelser som har vært rettet mot "streikende arbeidere, demonstrerende studenter" osv. Vi har utallige bevis på at grupper av offiserer åpent preker kontrarevolusjonens evangelium. Og vi kjenner til NATOs kupp-planer og beredskapslover, Hellas og Chile.

Hva er i denne situasjonen "romantikk" om ikke det å lukke øynene for offiserenes faktiske virksomhet, for den rollen de selv har utsett seg til å spille?

Til avslutning slipper vi til en av dem:

"Forsvarets hovedoppgave er å verne om landets integritet, frihet og fred. Dette gjelder også mot angrep innenfra."

Grieg Smith, løytnant. (Offisersbladet)

litteratur

Lenin	Sosialisme og krig
Neuberg	Det væpnede opprøret
Mao Tsetung	KKP's rolle i den nasjonale krigen
	Aktuelle problemer om taktikken i
	den anti-japanske enhetsfronten
	Militærpolitiske skrifter

Les også

RØDE FANE 1/1974 (Wintex viser: Militærapparatet -
voldsapparat mot folket)

Sentrale problemstillinger i dette avsnittet:

- Studieopplegget hevder at det er umulig å få et virkelig nasjonalt forsvar så lenge monopolborgerskapet har makten i landet. Hvorfor er dette viktig? Er f.eks. ikke det svenske forsvaret et nasjonalt forsvar?
- Hvordan skal vi stille oss til Heimevernet? Kan f.eks. HV ved et ytterligere desentralisering omdannes til et redskap som kan fungere på folkets side? Hva med offiserenes rolle?
- Eventuelle tvil og betenkeligheter omkring AKP's parole: "Ingen bevilgninger til det borgerlige militærapparatet" bør diskuteres nøye. Hvilken stilling skal vi f.eks. ta til de ca. 20 millionene som går til fiskerioppsynet over forsvarsbudsjettet?

HVORDAN SVEKKE TRUSELEN FRA DET BORGERLIGE MILITÆRAPPARATET

Borgerskapet prøver systematisk å spre ideer om at marxist-leninistenes måte å svekke militærapparatet på er gjennom sabotasje. Særlig i Sverige har man kjørt hardt på dette, men også i Norge har vi hatt et eksempel på det – oppslag både i mannskaps-avisa og den borgerlige pressa om sabotasje på Ørlandet flystasjon. Selv om denne hetsen har vært så klønete og dårlig fundert at den for det meste har slått motsatt vei, kan vi vente mer av den i tiden som kommer. Vi må derfor ikke ta for lett på oppgaven med grundig å tilbakevise disse beskyldningene.

Vår målsetting har aldri vært å ødelegge eller skade uskyldige enkeltpersoner gjennom sabotasje, men å forhindre eller ihvertfall vanskeliggjøre at det borgerlige militærapparatet blir tatt i bruk mot folket. I dette arbeidet kan vi ta utgangspunkt i de indre motsigelsene i det borgerlige militærapparatet.

motsigelsene i militærapparatet

I en viss forstand kan vi si at vi gjenfinner motsigelsen mellom den herskende klassen og folket i motsigelsen mellom offiserene og menige i militæret. Ikke slik at alle offiserer er 'kapitalister' eller at det ikke skulle finnes progressive folk blant lavere befall, mens alle menige sto på folkets side. Men på den måten at særlig det høyere skikt av offiserskorpset er sterkt sammenvevd med monopolborgerskapet, og at det store flertallet av offiserer identifiserer seg med og i praksis selv utfører og sikrer gjennomføringen av den herskende klassens politikk. Et litt fornuftig og illustrerende eksempel er Sten Stensen, som på spørsmål om sin holdning til EEC uttalte at han som offiser vel nærmest burde være forpliktet til å stemme ja.

Det overveldende flertallet av menige er på sin side rekruttert fra det arbeidende folket – ja mangelen på overklasseungdom blant de menige er blitt så påfallende etterhvert at forsvarsminister Kleppe har måttet sette ned en komite for å finne ut hvorfor sønner fra "bedre familier" så lett slipper militærtjenesten.

Selv om vi trenger grundige klasseanalyser av forholdene i det militære, kan vi likevel allerede nå slå fast: Det voldsapparatet som i siste instans skal forsvare den herskende klassen og holde folket nede, består med unntak av offiserskorpset for det meste av grupper av folket selv.

Dette er en utøselig motsigelse for monopolborgerskapet. Militærapparatet er et tve-egget sverd fordi muligheten hele tiden er til stede for at soldatene stiller seg sammen med sine klassefeller og snur geværene den andre veien. Eller, om ikke fullt så dramatisk

at de stiller seg solidarisk med arbeiderne og i praksis saboterer befalets ordre, slik det til dels skjedde under Hammerfestkonflikten i 1921 og ved skogsarbeiderstreiken på Modum i 1931.

Å svekke trusselen fra det borgerlige militærapparatet byr derfor på en dobbelt oppgave: På den ene siden å gjøre folk bevisst om at det borgerlige militærapparatet er rettet mot folket, representerer en trussel mot folket, og på den annen side få soldatene til å forstå at de har felles interesser med arbeideklassen og må stå sammen med den i stedet for å fungere som et lydlig undertrykkesesapparat for den herskende klassen.

avslør hvem militærapparatet er rettet mot

At det borgerlige militærapparatet er en trussel forsøker vi idag å vinne forståelse for både gjennom å spre kunnskap om det norske forsvarrets faktiske rolle opp gjennom historien, og gjennom å avsløre innholdet av NATO-øvelser som er rettet mot progressive studenter og arbeidere.

En naturlig oppfølging av dette arbeidet vil være å skape en opion for strengere kontroll og begrensning av offiserenes handlefrihet. I tråd med dette er kravet om at man i lovs form må forby at militære styrker kan settes inn som ordensvern eller streikebrytere ved arbeidskonflikter. Selvsagt må man her ikke ha illusjoner om at det går an å binde militærmakten, men en omfattende debatt om et krav kan gjøre den slags inngrep vanskeligere i praksis, og i alle tilfelle vil måten kravet blir behandlet på ofte være svært lærerikt. På den svenske Vernepliktsriksdagen 1973 ble et slikt krav vedtatt med stort flertall, og et liknende punkt ble august -72 enstemmig vedtatt på Brigadekonferansen for tillitsmenn i Nordland og Troms.

Dette lovkravet er forøvrig også eksempel på den annen type tiltak, dvs tiltak som markerer solidariteten mellom soldater og arbeidere.

enhet soldater—arbeidere

I Frankrike hadde de tidligere en skikk som de kalte "soldatenes femøring". En gang i uka betalte hver arbeider 5 øre til fagforeningssekretæren. De innsamlende pengene ble sendt soldatene "som en påminnelse om at selv om dere er i kongens klær, så tilhører dere den utbyttede klassen, og under ingen omstendigheter må dere glemme det".

I Norge har vi i de senere år hatt flere eksempler på gjensidige støtteaksjoner. Både under "Åsegarden-saken" og i forbindelse med "Soldat-73" har soldatene fått verbal og økonomisk støtte fra arbeiderne, mens soldatene på sin side bl.a. under Austad-streiken og Sykepleieraksjonen -72 støttet de streikende og vedtok uttalelser eller skrev under opprop om at de ikke måtte bli satt inn som streikebrytere.

Selv om vi her bare er i bekvinnelsen. kan disse tiltakenes politiske og strategiske betydning vanskelig overvurderes. Gjensidig støtte og organisatorisk samarbeid mellom arbeidere og soldater

Streikevakter under Austad-streiken

bærer i seg revolusjonære perspektiver. Det peker mot den dagen kampen kommer til å stå om selve statsmakten i samfunnet, og da det igjen kan bli aktuelt å organisere "soldat- og arbeiderråd" rettet mot den felles fienden.

Hva gjør så storborgerskapet for å forhindre en slik utvikling? De forsøker dels å styrke sin egen stilling, dels å omskape militærapparatet, gjøre det politisk mer pålitelig.

alliansepolitikken

Militære imperialist-allianser er den hjelp det relativt svake norske monopolborgerskapet forsøker å støtte seg på. Selv om NATOs fundament ikke lenger er fullt så sterkt som det engang var, kan vi være ganske sikre på at om NATO etterhvert skulle utspille sin rolle, så vil imperialistene forsøke å etablere nye og kanskje farligere allianser.

For oss kommunister er det en helt sentral oppgave å forsøke å forhindre Norges deltakelse i en hvilken som helst imperialist-allianse, enten det dreier seg om NATO, et væpnet EEC eller en all-europeisk sikkerhetsallianse. Enhver slik allianse styrker det borgerlige militærapparatet. Vår deltakelse i slike allianser betyr ikke bare en økt trussel mot folket, det vil også kunne være med på å avgjøre de rent militære mulighetene for en vellykket revolusjon i Norge.

Selv om den vellykkede kampen mot EEC gir et godt grunnlag for anti-imperialistisk arbeid, er ikke dette noe man bare kaster seg hodestups ut i. De skjerpede motsigelsene mellom de vestlige imperialistene og forsøket på å trekke opp nye konstellasjoner, gjør det vanskelig idag å bestemme hvilke organisatoriske former det anti-imperialistiske arbeidet bør få. Trenger vi en ny og bredere "Kampanjen Norge ut av NATO", eller bør organisasjonen være knyttet nærmere til kampen mot EEC og for norsk selvstendighet, og f.eks. også ha brodd mot "et væpnet EEC"? Eller er det beste redskapet en organisasjon som er mer generelt anti-imperialistisk eller for den saks skyld anti-kapitalistisk?

NATO-diskusjonen har gått videre siden forrige utgave av dette studieheftet. Tiden imellom har blant annet avslørt at det idag finnes en klar splittelse i offiserskorpset i synet på NATO. Forsvarsledelsen går inn for å orientere forsvaret nærmere Vest-Tyskland og EEC (Eurogruppa), mens en rekke andre høyere offiserer går inn for å styrke vår avhengighet av USA ytterligere.

framstøt for å skape en mer pålitelig hær

Men ved siden av å støtte seg på allianser, forsøker borger-skapet også å gjøre militærapparatet til et mer medgjør og politisk pålitelig redskap. Vi vil her trekke fram to viktige framstøt.

Overgang til vervede hærer er noe imperialistene verden tyr til for å løse sine problemer. I en vervet hær har offiserene et ganske annet grep over soldatene. De som verver seg, står ofte svært vanskelig økonomisk, og med en beinhard disiplin kan slike soldater lettere få svekket klassefølelsen og godta en aggressiv undertrykkingspolitikk enn en vanlig arbeider som avtjener ett års verneplikt. Ettersom også nå danskene skal innføre et system med større deler av vervede styrker, må vi være særlig på vakt, slik at vi kan slå tilbake ethvert slikt framstøt her i Norge. Faren for at vi får en vervet hær, må diskuteres særlig grundig med dem som har tenkt å nekte militæret. Det stadig økende antallet militærnektene er ved siden av arbeidsløshet blant ungdommen det argumentet offiserene flittigst bruker for å få en vervet hær.

Kravet om en vervet hær er nylig igjen framsatt av representanter for "Vernepliktige Officerers forening", på seminaret "Norsk forvarsberedskap 1973" i Bergen 26. september 1973.

Forslaget om senket vernepliktsalder har en liknende karakter. På den måten får man rekrutter uten samme klassefølelse og erfaring fra kamp mot autoritær undertrykking. I det hele tatt vil alltid borger-skapet forsøke å svekke enhver opposisjon fra soldatene for å få et militærapparat som best kan tjene deres interesser. Omvendt vil det for oss i arbeidet med å svekke det borgerlige militærapparatet være en sentral oppgave å forsvare og utvide soldatenes rettigheter. Dette skal vi behandle grundigere i neste avsnitt.

Vi siterer fra: St.meld.nr.9(1973-74) "Hovedretninglinjer for Forsvarets virksomhet i tiden 1974-78".

"Som nevnt er det landmilitære beredskap i Sør-Norge blitt redusert ved overføringer til Nord-Norge. For å styrke kuppberedskapet i Sør-Norge anser Forsvarssjefen det nødvendig å organisere en mobil stridsgruppe på Østlandet...."

"Behovet for et innslag av vervet personell gjelder særlig de stridende forband og fartøyer, hvor det ikke er mulig å gjøre bruk av sivilt personell. - Forsvarssjefen vil sørge for at det blir foretatt en ny vurdering av behovet for vervede".

Sentrale problemstillinger i dette avsnittet:

- Diskuter hovedmotsigelsen i leiren/på båten din. Hva kan dere gjøre for å propagandere enheten mellom soldater og arbeidere ?
- Ta opp de forskjellige argumentene for og mot verving sett ut fra soldatenes synspunkt. Hvordan er de vervede soldatene vi har idag. Erfaringer fra kontakt med utenlandske vervede tropper? Hva mener offiserene deres?
- Etter hvilke politiske retningslinjer må en framtidig norsk, nasjonal frigjøringshær bygges opp ?

ARBEIDET FOR Å BEDRE SOLDATENES FORHOLD

Avtjening av verneplikten er ikke noe ungdommen ser fram til med særlig glede. Og det med god grunn, forholdene er ikke videre misunnelsesverdige. Som oftest vil du bli forlagt langt fra hjemstedet, familien og kameratene dine. De fleste vil møte økonomiske vansker. Du vil miste mange av dine vanlige friheter og rettigheter, og må istedet underordne deg en hard og firkantet disiplin.

Naturlig nok vil derfor holdningen hos de fleste soldatene være at militærtjenesten er et nødvendig onde, noe man håper å slippe unna så fort som mulig. Er det nå bare tilfældigheter som gjør at forholdene norske soldater lever under er såpass dårlige? Vi har vanskelig for å tro det. Vi tror heller at forholdene er lagt opp på den måten som gjør det lettest for offiserene å skape lydige soldater til det borgerlige militærapparatet.

Et lite eksempel på dette: En av de største påkjennelsene ved tjenesten i militæret er at du mister så mange av dine rettigheter, og i så stor grad isoleres fra det sivile samfunnet. Stikk motsatt forholdene i sosialistiske land, der samholdet og det nære forholdet til sivilbefolkningen er selve grunnpillaren i det militære forsvaret. Men i et sosialistisk land bygger man på politisk mobilisering av hele folket til væpnet forsvar for sine interesser. Noe slikt er selvsagt ikke mulig i Norge idag. Det nytter ikke med politisk mobilisering av soldatene for å forsvare monopolborgerskapets interesser mot folket. Riktignok forsøker man å piske opp en falsk patriotisme ved å hevde at det hele dreier seg om forsvar av fedrelandet. Men denne parolen er for hul og for lett gjennomskuelig, slik at selv ikke makthaverne tør basere seg på en slik mobilisering. Det bærende prinsipp blir istedet at soldatene skal skremmes og dresseres til disiplin og "forsvarsvilje".

En viktig forutsetning i arbeidet med å dressere soldatene er at båndene til det sivile livet svekkes. Dette gjør soldatene mer isolerte og uselvstendige, svekker samfølelsen med sivilbefolkningen og opposisjonen mot det militære undertrykkelsesapparatet, og gir følgelig befalet lettere spill.

For oss marxist-leninister er det en plikt å forsøke å bedre forholdene for soldatene. Men hvordan står dette arbeidet i forhold til det som utfra en helhetsvurdering av klassekampen er vår hovedoppgave, å svekke det borgerlige militærapparatet. Av det vi tidligere har nevnt, skulle det ikke være vanskelig å se at de to oppgavene langt på vei faller sammen.

Alt som styrker soldatenes selvstendighet og rettigheter overfor befalet, alt som knytter dem sterkere til det sivile liv er ikke bare i overenstemmelse med soldatenes ønsker og interesser. Det er også som sand i maskineriet for det borgerlige militærapparatet. Og jo mer penger som går til soldatenes velferd og dagpenger, desto mindre blir det til krigsmateriell, - så lenge vi greier å holde fast på at forsvarsbudsjettet ikke skal økes.

interessekravene

Med denne innledningen har vi for såvidt foregrepet hvilke krav som blir de sentrale. Den ene gruppen er de økonomiske kravene (dagpenger, reiser, dimmepenger etc.) som skal forhindre at soldatene taper økonomisk på å avtjene verneplikten. Videre har vi kravene som skal sikre at soldatene så vel i tjenestetid som i fritid kan oppnå rettigheter mest mulig lik de vi har i det sivile. Dette spenner over et vidt spekter fra politiske rettigheter, ordnede arbeidsforhold og permisjonsrettigheter, til utsmykning av rom og fri hårlengde. En særlig viktig gruppe krav er de som skal beskytte soldatene mot befalets selvjustis, med befalet som både anklager og dommer. I tillegg kommer krav som politisk og strategisk på lenger sikt er enda viktigere for soldatene, nemlig at de ikke må settes inn mot folket f.eks. ved arbeidskonflikter.

Gjennom stadig å styrke enheten mellom soldatene og de sivile, forbereder vi den dagen da vi kan stille det endelige kravet, det revolusjonære kravet, oppløsning av det borgerlige militærapparatets stående hær, og væpning av befolkningen istedet.

Før vi går nøyere inn på utformingen av de ulike kravene, må vi imidlertid se litt på hvordan soldatene kan nå fram med dem, hva slags maktmidler de har, og hvem som er deres allierte.

soldatenes maktmidler

Noen makt har soldatene ikke i den eksisterende tillitsmannsordningen. Den er en "samarbeidsordning" drevet ut i sin ytterste karikatur, der soldatenes motpart leder soldatenes organisasjon og soldatene selv bare har rådgivende status.

Farligere for befalet er de direkte aksjonene. Dette kan være alt fra protest-uttalelser like til trussel om eller endog gjennomføring av streik. Slike midler blir som oftest tatt i bruk ved overgrep eller provokasjoner i leirene, som når soldatene blir snytt for fridager eller får servert rått mat. Slike aksjoner har ofte vist seg effektive

og de fører med seg en sterk heving av det politiske nivået fordi alle blir engasjert i konfrontasjonen. Men de står og faller med en sterk organisering. Dette kan være vanskelig å forene med at aksjonen oftes utløses spontant. Dersom det ikke finnes en sterk organisering og helst en ledelse som er så godt beskyttet at den er ukjent for befalet og reaksjonære soldater, kan det hele lett bli en flau historie av typen: Sprang opp som en løve, datt ned som en skinnfell.

Aksjonisme og eventyrpolitikk må absolutt bannlyses, da befalet juridisk sett har svært sterke midler de kan bruke for å knuse en slik aksjon og straffe initiativtakerne. Når befalet likevel relativt ofte har bøydd seg for direkte aksjoner og etterkommet kravene uten represalier, - skyldes det ikke at de mangler lovlig hjemmel for å knuse en aksjon, men på grunn av det andre maktmiddelet til soldatene det vi kaller det politiske presset.

Det borgerlige militærapparatet har ingen altfor høy stjerne hos vanlige folk. Det er et undertrykkelsesapparat som sluker mye penger, og ved sammenstøt mellom soldatene og befalet, vil ofte soldatenes krav stemme mer med sivil rettferdighetsoppfatning enn militaristiske krav om blind lydighet. Dette vet befalet og derfor vil de ofte gå med på en del innrømmelser framfor å risikere at hele saken kommer ut i massemediaene og blir gjenstand for diskusjon i det sivile samfunn. Heller et lite prestisjenederlag enn å risikere at opinionen vil presse på for å få en generell begrensning av befalets handelfrihet.

Det er gjennom å bruke disse to maktmidlene - direkte aksjoner og det politiske presset - at soldatene kan vinne nok allierte og nok styrke til å få gjennom kravene sine.

En direkte aksjon kan regelrett knuses hvis ikke trusselen om politisk press er til stede, og tilsvarende vil det ikke være mulig å skape noe effektivt press hvis ikke soldatene i leiren er mobilisert bak kravene. Erkjennelsen av at det er nødvendig med et samspill mellom disse to midlene, får betydning både for utformingen av de kravene soldatene stiller, og for den måten de må organisere seg på.

Hensikten med kravene våre er ikke at de skal være de statistisk absolutt mest korrekte og at de skal være lette for Overkommandoen og departementets folk å forstå, men at det er krav som det er mulig å mobilisere soldatene til å kjempe for, og som det er mulig å få sivil støtte for. Derfor bør kravene være enkle og oversiktlige slik at alle kan ta stilling til dem og argumentere videre for dem, det vil si krav av typen "JORD OG FRED".

Dette betyr ikke at kravene alltid skal være like runde i formen slik det var hensiktsmessig å ha kravene i "Soldat -73", tvert imot. Krav som "tre ukers ferie" eller "en gratis hjemreise annenhver måned" er bra krav. Videre bør kravene være koplet sammen med relativt korte tidsfrister. - fortrinnsvis så korte at den kontigenten soldater som stiller kravene har anledning til å kontrollere at de blir gjennomført. Vi kjemper nemlig ikke ut fra forestillinger om at bare forsvaret får tid, så skal de nok finne fram til løsninger alle kan være fornøyd med. Tvert imot, vi tror ikke at slike løsninger vil finnes uansett hvor lang tid forsvaret får. Vi kjemper derfor for å vinne slag for slag.

organisering

En slagkraftig organisering er som vi tidligere har nevnt, selve kjernespoørsmålet i soldatkampen. Vi trenger en effektiv grunnplansorganisering og ledelse for kampen. På lengre sikt må målet være å utvikle en slags fagforening for soldatene. Den nåværende tillitsmannsordningen er på ingen måte noen slik fagforening. Men dersom progressive soldater blir valgt inn i de formelle lederposisjoner som tillitsmannsapparatet gir, så byr dette på flere store fordeler. Det bedrer arbeidsmulighetene betraktelig slik at ikke alt arbeidet må drives illegalt. Og det gjør det vanskeligere for reaksjonære å splitte soldatene lansere "ansvarlige" byråkrater som alternative ledere.

Erfaringene hittil er gode med hensyn til hva som kan oppnå med tillitsmannsapparatet på denne måten. Vi må legge forholdene enda bedre til rette ved å kreve at befalets ledelse og representasjon i ordningen opphører, og at soldatene har reell forhandlingsrett overfor Forsvarsdepartementet og Forsvarets Overkommando.

Ryggraden i vår organisering må imidlertid være organisering på grunnplanet. I forbindelse med "Soldat -73" ble det organisert arbeidsgrupper av aktivister rundt progressive tillitsmenn. Disse førte an i arbeidet med å mobilisere alle soldatene - til kronerulling, utdeling av avisa og annet støttearbeide. I Sverige har de svært gode erfaringer med å la slike grupper lage egne faglige leiraviser som har ganske voldsom oppslutning. Slike arbeidsgrupper, - åpne for alle som vil delta i arbeidet med interessekravene, bør vi organisere uansett om tillitsmannen er progressiv eller reaksjonær (i siste tilfellet selvsagt uavhengig av tillitsmannen). Fordelene ved å knytte dem til progressive tillitsmenn er at tillitsmannsapparatet da kan brukes som brekkstang for å legalisere faglige soldataviser.

I arbeidet med tillitsmannsapparatet og interessekravene, har det vist seg at det ofte kan være vanskelig å forene arbeidet med dagskravene og den langsiktige kampen for sosialismen. Det har vist seg en tendens til at en del folk har hatt vanskelig for å se arbeidet som en del av den revolusjonære kampen, og har blitt fanget inn i et hardt dag-til-dag-kjøp. På samme vis har denne tendensen vist seg i en god del leirer i form av at salg av "Klassekampen" og annet materiale samt studier har blitt liggende nede, mens aktiviteten med interessekampen har hatt god framgang.

For å sikre at framgangen skal fortsette, er det viktig at interessekampen og arbeidet med tillitsmannsordningen blir støttet med en styrking av det revolusjonære arbeidet, slik at vi blir istand til å arbeide etter en langsiktig plan med konkrete målsettinger på alle områder. Dette forutsetter at ml-laget i leiren organiserer seg og arbeider etter de viktige marxist-leninistiske prinsippene: studier, grundige politiske diskusjoner, konkrete målsettinger, en demokratisk valgt ledelse som er aktiv og handlekraftig. Samtidig er det viktig at organiseringen ikke blir et hinder for arbeidet.

for soldatenes interesser

Spoørsmålet om å bedre forholdene for soldatene er ikke bare et spoørsmål om dagen ger og permdager. Mange soldater ønsker å

bryte ut av den passiviteten som forsvaret legger på dem. Noen vil gjerne lese og studere, - ta "forberedende" eller artiumsfag når de er ferdige. Andre vil kanskje trene for å komme i bedre form. Ingenting er bedre enn dersom vi kan ta ledelsen i å organisere slike aktiviteter. De tjener til å sveise soldatene sammen, stole på egne krefter. De er utmerkede tiltak selv om de ikke alltid har et klart politisk siktemål.

Særlig viktige er de kulturelle tiltakene. Viseklubber, teatersketsjer, leiraviser - alt dette er tiltak som kan ha en stor progressiv funksjon, og som vil få stor oppslutning hvis initiativet blir tatt. Omdanningen, - og bevegelsen for å skape aktive røde miljøer er av avgjørende betydning for å skape bevegelse i ungdomsmassene utenfor militæret, og behovet for en drivende marxist-leninistisk politikk på dette området er selvsagt enda større blant soldatene fordi undertrykkingen er mye hardere. Å lage faste kvelder med blanding av progressive sketsjer, viser, musikk og dans, å arrangere turer og utflukter vekk fra leiren, - kort sagt å ta opp den miljømesse utflukter fra leiren, - kort sagt å ta opp den miljømessige undertrykkingen og passiviseringen er en ikke nødvendig del av arbeidet vårt som å lansere interessekampkrav.

Dette er hva en kamerat fra en av de største leirene i Nord-Norge skriver :

Hovedspørsmålet i det praktiske politiske arbeidet i militæret er ofte hvilket forhold de revolusjonære har til miljøet i troppen og kompaniet sitt. Tilliten blant de andre soldatene avhenger av om vi greier å gå i spissen for et kollektivt miljø. Under militærtjenesten vil det være nødvendig å kvitte seg med all individualisme og egoisme. Dette sier seg selv når opptil tolv mann bor på samme rommet.

Strebing og egoisme splitter soldatene. Befalet stimulerer alle tendenser til splittelse ved f.eks. å gi enkelte visse fordeler i tjenesten, gi dem "ansvar" o.l. Dette gir dem en lettere oppgave med å håndheve "disiplinen".

På fritida er det to ting som soldatene alltid har drevet med: Fysisk trening og festing. Her blir det ofte klikkdannelser innenfor troppen. Et par eksempler: Noen få aktive idrettsfolk trener alltid sammen, og vil ikke ha med de andre som ikke er så spreke. Resultatet er at disse blir liggende på brakka med "brakkesjuke". Noen profesjonelle jente-sjekkere og øl-forbrukere slår seg ofte sammen for å feste, mens andre mer sjenerte, forsiktige folk blir liggende hjemme.

Vi må kjempe ned slikt klikkvesen, og ta initiativer for å få alle med på trening og fester. Når det gjelder trening, kan det være en god ide å organisere f.eks. fotballag i troppen, og utfordre andre tropper (og gjerne stille to lag i troppen for at alle gutta skal få spille). Vi trenger ikke selv være profesjonelle fotballspillere for å få i stand et fotballag. Når det gjelder fester, bør vi prøve å legge opp litt felles planer for alle gutta og alltid si fra til alle når vi drar på en fest et sted etc.

Et spørsmål som dukker opp i samband med organisering av fester, er hvilket standpunkt vi skal ta til det store forbruket av alkohol blant gutta og grisepratet om jenter på kaserna. Her er det både fare for å bli sekterisk og for "dydig", og for å jatte med de

gutta som er "ledende" på disse områdene. Det er viktig at en ikke tar opp disse sakene på en moralistisk fordømmende måte. De bør diskuteres som det de er, utslag av kapitalismens undertrykkingsmetoder.

I tjenestetida, under øvelser etc. er det også saker vi kan gjøre for å bedre kameratskapet. Ved utføring av indretjeneste og alle slags plikter som pålegges oss av befalet, kommer vi opp i en litt vanskelig motsigelse: På den ene sida er vi interessert i å vise at mange av disse pliktene er unødvendige, og bare er funnet opp for å skape blind disiplin. Vi må forsøke å få med oss gutta på protester på de verste pliktene. På den andre sida er det ofte uheldig å sluntre unna med pussing av maskingevær, vask av golv, oppsetting av telt osv. fordi det ofte kan føre til at andre må gjøre mer enn deg sjøl.

Når vi vil demonstrere vår uvilje mot unødvendige plikter, må vi derfor legge stor vekt på at dette ikke går utover andre soldater, men at alle står sammen om slike saker. Ofte er progressive soldater blant dem som gir mest blaffen i gevær-puss og vask, og det kan skape irritasjon blant de andre soldatene hvis det skjer på "privat" basis. Saker som må gjøres, bør vi sørge for blir gjort på greiest mulig måte, for soldatene (behøver ikke bety det samme som "for befalet og FD").

Dette er de viktigste erfaringene angående miljøet vi har oppsummert. Det viste seg at de av kommunistene som fikk et godt grep om å skape et godt kameratskap i troppen sin, hadde mye lettere for å få med soldater på studiesinkler, selge "Klassekampen", bli valgt som tillitsmenn o.s.v. Dette fordi de hadde tillit blant soldatene. De hadde vist i praksis at de ønsket å tjene soldatenes interesser, og en god del av soldatene fikk et helt nytt syn på hva kommunister er.

Til slutt: Ved skoler, universiteter og i andre ungdomsmiljøer har vi lansert parolen om å skape et rødt miljø. Hvorfor har vi ikke arbeidet mer med politisk pregede miljø-tiltak som røde fester, rød teatergruppe o.s.v. ? Vi tror det første skrittet mot et rødt miljø er å skape et sterkt kollektiv og kameratskap. I dette ligger det mye "rødt".

I de aller fleste leirene gjelder det vel at kommunistene først må begynne med å skape et miljø rundt seg i sin egen tropp.

sikkerheten

Som revolusjonære må vi ha et klart perspektiv på det å avtjene militærtjeneste i et borgerlig militærapparat. I dette perspektivet inngår bl.a. å forberede arbeiderklassen på å forsvare revolusjonen med våpen i hånd. Men en del kamerater skjønner ikke klart nok hva som idag er viktigst, hva som er den første oppgaven. De ser som en hovedsak å lære seg f.eks. våpenbruk. Generelt setter de sin egen og kameratenes militærtjeneste i en altfor konkret sammenheng med en kommende revolusjonær kamp. Dette er feilaktig, og fører lett til revolusjonsromantikk og til en underprioritering av med nærliggende arbeidsoppgaver. Rett nok er det viktig å få greie på hvordan forsvaret er oppbygd og fungerer, og til det kreves en del oppmerksomhet, jfr. "lekkasjene" av øvelses-telegrammer. Men det viktigste ved slik innsikt er å sette den i klassekampens og imperialisens sammenheng, for dermed å gjøre den til arbeideklassens innsikt om nødvendigheten av å forberede seg på væpnet kamp. Det er

i lys av denne oppgaven vi skal vurdere vår rolle som soldater i NATO-forsvaret, også med tanke på sikkerheten.

I militærleirene, særlig i Nord-Norge, har det vært foretatt razziaer. Dette setter søkelyset på spørsmålet om sikkerheten, og viser at spørsmålet er brennende aktuelt. Tidligere har det vært et problem at mange har brukt sikkerheten som en unnskyldning for politisk passivitet. En slik holdning er uholdbar. Det er gjerne politikken som gir de revolusjonære den beste sikkerheten. Arbeidet må bygge på en grunnleggende tillit til at den vanlige soldat er all right, han sladrer ikke hvis han ikke har en spesiell grunn til det. Hvis vi går fram overfor våre medsoldater på en åpen og kameratslig måte skaper vi den tilliten som er vårt beste vern mot overvåking. Det som er farlig, som vekker irritasjon og mistenksomhet, er "konspirasjons-stil" - hvisking mellom to progressive når andre er til stede, folk som alltid må forlate rommet når andre er tilstede for å snakke på tomannshånd osv. Om vi er åpne når vi diskuterer politikk, selger Klassekampen og annet materiale, holder vi selvsagt stille med alt som kan blottlegge organisasjonen - navn, interne møter e.l. Særlig viktig er det også å redusere skriftlig materiale til et absolutt minimum. Materiale vi er ferdige med bør brennes eller fjernes, og ikke hope seg opp på såkalte "sikre" gjemmesteder. Skap er absolutt ikke "sikre" steder.

Overfor befal eller erklærte reaksjonære blir stilen nødvendigvis en annen, de bør generelt sett vite minst mulig!

Et dilemma kan oppstå med hensyn til hvor klart man skal markere seg i diskusjoner f.eks. i prestens eller i sjefens time. Å være aktiv, sette reaksjonære utspill på plass, er en bra ting, - det skaper også tillit blant medsoldatene. Men kverulering eller lange doserende enetaler vil ofte tjene stikk motsatt hensikt - skape avstand til de andre soldatene, bli merket ut for befalet. Det blir altså en balansegang mellom å virke progressivt i diskusjoner og reaksjonære propaganda-opplegg, markere seg som talsmann for soldatenes interesser og å unngå å bli isolert fra dem. Som en generell rettesnor kan en si at det alltid vil være riktig å trekke med flest mulig i enhver diskusjon.

Sentrale problemstillinger i dette avsnittet:

- Tillitsmannsordningen. Soldater i Sør-Norge har oppsummert arbeidet slik (våren -73) : Vi klarte ikke samtidig å føre ut den mer langsiktige politikken og fungere skikkelig som tillitsmenn. Vi degenererte til dag-til-dag politikere og derfor hadde vi heller ingen framgang, vi var ikke blitt flere, og vi hadde lite ideer om hva vi ville med tillitsmannsarbeidet. - Har dere hatt tilsvarende problemer?
- Dagskrav og miljø Har dere erfaringer fra miljøarbeid i det sivile? Diskuter hvordan slike erfaringer kan brukes blant soldatene. Hvilke tilbud bør dere gi ?
- Organiseringen Hvordan styrke arbeidet på grunnplanet? Ta opp forholdene rundt ledelsen av soldatarbeidet i leiren til drøfting. Bruk Mao Tsetung (sitatboka) om metoder for ledelse og arbeid.
- Diskuter forskjellige slags farer som kan utvikle seg i arbeidet vårt, særlig viktige er tendenser som kan utvikle seg til å skille oss fra andre soldater. Har dere erfaringer fra korrigeringer av slike feil? Bruk metoden med kritikk og sjølkritikk.

«AKP's ILLEGALE STUDIEBREV»

Lordag 2. februar brakte flere aviser oppslag om et studieopplegg fra AKP(m-l)s ungdomsorganisasjon, om politisk arbeid under vernepliktsjenesten. Dette ble umiddelbart fulgt opp av NRK, med intervjuer av bl.a. Forsvarsministeren og Forsvarssjefen.

Et »hemmelig studieopplegg for illegal virksomhet i forsvaret» blei det kalt, og det blei brukt som et forsøk på å starte en *motoffensiv* for å stoppe kritikken av rettssaken mot Narve Trædal og Wintex-telegrammene.

Det »hemmelige studieopplegget» var utkastet til dette heftet. Det er til bruk i diskusjonen om militærpolitikken blant progressive, og summerer også opp erfaringene fra interessekampen blant soldatene.

ISBN 82-7094-069-0

Trykt i offset hos
A/S Duplotrykk
Oslo 1974

